

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Pedagogicko-psychologická poradna Jablonec nad Nisou

Palackého 48, 466 04 Jablonec nad Nisou

Identifikátor: 600 033 511

Termín konání komplexní inspekce: 24. - 25. a 28. leden 2002

Čj.	084 59/02-1165
Signatura	kh3sv507

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Pedagogicko-psychologická poradna (PPP, poradna) poskytuje pedagogicko-psychologické služby dětem od tří let a mládeži do 18 let, jejich rodičům a pedagogům předškolních zařízení, základních a středních škol.

S účinností od 1. ledna 2002 se PPP stala právním subjektem. Zřizovatelem je Liberecký kraj se sídlem U Jezu 642/2a, 460 01 Liberec.

PPP je umístěna v Palackého ulici v Jablonci nad Nisou, kde působí většina pracovníků. Odloučené pracoviště je v ulici 5. května 31.

Změnou zřizovatele PPP obdržela novou zřizovací listinu. Převzala do správy majetek poradny s vymezením majetkových práv a povinností.

Do doby inspekce PPP neobdržela rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol.

HODNOCENÍ ČINNOSTI PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

Materiální a personální podmínky

Obě pracoviště využívají ke své činnosti pět místností, vybavených starším nábytkem. Přístupové chodby k nim jsou stísněné, podlaha je v hlavní budově prošlapaná. Příjemně působí výzdoba stěn. Každý odborný pracovník má k dispozici počítač, dva počítače jsou však již zastaralé. Internet je zaveden pouze v hlavní budově.

Personální obsazení PPP se v tomto školním roce stabilizovalo. Pracují zde čtyři psychologové, tři speciální pedagogové, jeden pedagog působí jako terapeut, jedna pedagožka jako preventistka sociálněpatologických jevů, dvě sociální pracovníce a jedna hospodářka. Všichni odborní pracovníci jsou kvalifikovaní.

V minulém školním roce poradna vyšetřila 16 024 dětí, na jednoho pracovníka v přepočtu k pracovnímu úvazku připadá 3 332 dětí.

Podmínky pro skupinové terapie jsou prostorově příznivější v hlavní budově, ale poradna je prováděla i v „D klubu“ na elokovaném pracovišti.

Vybavení pomůckami pro diagnostickou a terapeutickou činnost je průměrné. Chybí finanční prostředky na nové programy PC a na nové testové materiály.

Psychohygienické podmínky práce jsou pro pracovníky zařízení dobré, vzhledem ke klientům nejsou optimální z hlediska prostředí čekáren a sociálního zázemí.

Podmínky ve sledované oblasti jsou průměrné.

Diagnostická činnost

PPP v Jablonci nad Nisou psychologicky a speciálně pedagogicky diagnostikuje děti a žáky předškolních zařízení, základních a středních škol v regionu svého působení. Diagnostikuje školní připravenost dětí před nástupem povinné školní docházky, rozkrývá charakter výukových obtíží zejména se zřetelem na určování diagnóz vývojových poruch učení (dále jen VPU). Zabývá se profesní orientací vycházejících žáků základních a středních škol, nabízí v této oblasti i skupinová vyšetření. Počet odborníků nedovoluje provádět tato šetření plošně.

Odborní pracovníci získali na základě postgraduálního studia a dalších akreditovaných kurzů způsobilost pracovat s klienty terapeuticky. Vedle dlouhodobější individuální práce s žáky

vyšších ročníků základních škol s různými psychickými problémy pramenícími z prospěchových potíží, PPP také organizuje pro středoškolskou mládež pravidelná skupinová setkání, která mají intervenčně-terapeutický ráz. Jsou zaměřena na zlepšení komunikačních dovedností, sebereflexi a sociální interakci, nabízejí pomoc v řešení dalších problémů souvisejících s osobnostní profilací. Úspěšně je využíván autogenní trénink.

Používané metody náleží k tradičně zavedeným nástrojům ve výchovném poradenství. Jedná se o standardizované prostředky vydávané oficiálními psychodiagnostickými vydavatelstvími. Psychologická diagnostika je jednoznačně oddělována od pedagogické. Testové metody sestavované do účelových baterií jsou využívány cíleně k odhalování příčin obtíží a korespondují s věkem klienta. Procesy zadávání, vyhodnocení a interpretace výsledků jsou prováděny erudovaně, korektně a eticky čistě.

Při posuzování nadání využívají psychologové nově standardizovaný diagnostický nástroj, který byl v posledních dvou letech pro potřeby poradenské praxe v ČR upravován. PPP v Jablonci nad Nisou se na standardizaci aktivně podílela.

Speciální pedagogové využívají kvalitně zpracovaný formulář čtených diagnostických zkoušek pro vyvození VPU.

Poradna odborně a v delším časovém horizontu pečuje o většinu klientů prostřednictvím opakovaných kontrolních vyšetření. Usiluje o získání co nejkomplexnějšího náhledu na vývoj poruchy nebo průběh reedukace.

ČŠI nahodilým výběrem získala k nahlédnutí spisový materiál klientů. Veškerá dokumentace je přehledně a chronologicky zakládána v deskách a slouží jako podrobná anamnéza. Většina sledovaných klientů byla v dlouhodobé péči. Odborné závěry z vyšetření se opírají o dostatečné množství zjištěných údajů ve vývojových souvislostech.

Spisy jsou zakládány abecedně v uzamykatelných skříních zabezpečených proti nepovolaným osobám. PPP odděluje spisy žáků vřazených do zvláštních škol od integrovaných v základních školách.

Termíny kontrolních vyšetření jsou dodržovány. Zprávy z vyšetření zasílané školám nebyly do roku 2000 opatřovány průkazným souhlasem rodičů. V nové praxi od roku 2001 jsou veškeré písemné výstupy důsledně adresovány rodičům, čímž poradna plně respektuje práva zákonných zástupců na diskrétnost poskytovaných služeb. Rodiče sami rozhodnou o poskytnutí informací dalším stranám.

Diagnostická činnost poradny je vynikající.

Intervenční činnost

V návaznosti na vyšetření žáka poradna nabízí odborná doporučení. V jednodušších případech jde o vymezení výchovných nebo vzdělávacích opatření, kterými lze obtíže korigovat. Rodiče jsou o nich kvalifikovaně informováni. Individuální rozbor výsledků vyšetření probíhá i po absolvování skupinových šetření zaměřených na profesní orientaci.

Výstupem většiny odborných vyšetření je písemná zpráva, která vedle vymezení problému a výsledků psychologické nebo speciálně pedagogické diagnostiky formuluje opatření pro následnou práci s žákem. Zprávy jsou přehledně uspořádané a srozumitelné.

Speciální pedagog zajišťuje dlouhodobou péči vybraným žákům s VPU. Organizuje pro ně individuální reedukační kurz, kam docházejí spolu s rodiči. Rodiče jsou instruováni, jak s dětmi pracovat v domácím prostředí. Péče v poradně bývá v jednotlivých případech doplňována autorelaxačním cvičením. O průběhu reedukace vede odborník záznamy a sleduje vývoj

v procesu korekce poruchy.

Většina žáků s VPU přechází do péče školních dyslektických asistentek. Některé žáky poradna zařazuje do specializovaných tříd základních škol. O takto umístěné žáky pečuje formou kontrolních vyšetření, která probíhají většinou ve škole. Speciální pedagog přichází do tříd dle potřeby.

Některým žákům s VPU vydává poradna protokol doporučující integraci ve smyslu metodického pokynu MŠMT ČR čj. 16 138/98-24, k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení. Zpráva i protokol obsahují předepsané náležitosti. Slouží jako opatření především těm, kterým není možno dlouhodobě zajistit jiný typ speciální odborné péče.

PPP navrhuje přeřazení ze základní do zvláštní školy těm žákům, u nichž došlo k vyčerpání možností pedagogickými zásahy pozitivně ovlivnit jejich školní prosperitu. Většinou se jedná o klienty v dlouhodobém sledování poradny. Návrh vždy souhrnně zhodnocuje důvody směřující k tomuto opatření.

Intervenční činnost PPP je na velmi dobré úrovni.

Spolupráce se školami

PPP v Jablonci tradičně udržuje velmi těsnou spolupráci se základními školami. Pracovníci docházejí často do škol, zajišťují průběžnou metodickou pomoc učitelům specializovaných tříd. Poradna organizuje pro zájemce o VPU kurz, po jehož absolvování obdrží osvědčení o asistenční způsobilosti. Každoročně pořádá tematicky zaměřené semináře. Podobné nabízí i učitelům jazykových předmětů. Tato spolupráce probíhá na základě vstřícných, otevřených a kooperativních vztahů. Školy o nabízené vzdělávací aktivity projevují zájem.

Pro střední školy připravují odborníci řadu akcí, s kterými je seznamují na začátku školního roku. Těžiště je v přednáškové činnosti tematicky zaměřené na prevenci toxikománie a patologických jevů chování, na překonávání obtíží v učení atd.

Ředitelka PPP organizuje pravidelné schůzky výchovných poradců a každoroční exkurzi do odborné školy. Výchovní poradci seznamují vycházející žáky základních škol s poznatky o jednotlivých typech škol.

Služby PPP v Jablonci nad Nisou jsou zájemcům nabízeny prostřednictvím informačních letáků i internetu.

Spolupráce se školami je vynikající.

Primární prevence sociálněpatologických jevů

Pedagogicko-psychologická poradna se aktivně věnuje tvorbě peer programů pro minimální preventivní programy škol. Z uskutečněného výcviku ve škole zpracovává obsažný písemný dokument.

PPP spolupracuje se školními preventisty, organizuje pro ně odborné semináře. Financuje je z prostředků grantů MŠMT a Města Jablonec nad Nisou.

Od roku 2002 má jedna z pracovníků v náplni práce vymezené úkoly plynoucí z metodického pokynu MŠMT ČR čj. 14 514/2000-51, k prevenci sociálněpatologických jevů u dětí a mládeže.

Oblast primární prevence sociálněpatologických jevů je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení činnosti pedagogicko-psychologické poradny

Činnost pedagogicko-psychologické poradny v Jablonci nad Nisou je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK ČINNOSTI

Plánování

Při plánování dlouhodobé koncepce PPP vycházela ředitelka z požadavků škol, školského odboru, odboru péče o dítě a z podmínek poradny. Jasně formulovala oblasti péče včetně odborného i materiálně technického zabezpečení. Stanovené cíle korespondují s požadavky terénu a za předpokladu udržení počtu odborných pracovníků jsou reálné.

Plán práce na školní rok vychází z analýzy výroční zprávy, která shrnuje a hodnotí činnost poradny za uplynulý školní rok a formuluje východiska pro další období. Letos poradna nabízí terapeutickou činnost (psychoterapii, terapii hrou, autogenní trénink), diagnostickou činnost, šetření školní zralosti, semináře pro dyslektické asistentky.

Plán obsahuje výčet poskytované odborné péče a úkoly jednotlivých oblastí na celý školní rok. Dílčí plány jsou plně v režii odborných pracovníků, jejich korekce probíhá na pravidelných operativních poradách.

Přechod pedagogicko-psychologické poradny ze státní správy pod krajskou samosprávu proběhl v roce 2001, právní subjektivitu získala v lednu 2002. Snahou poradny je podílet se na poradenských službách tak, aby byly systémové, odborné a vycházely z požadavků rozvoje poradenství a z potřeb a zájmu klientů.

Oblast plánování je velmi dobrá.

Organizování

Se změnou zřizovatele obdržela ředitelka PPP potvrzení o platnosti jmenování do funkce. Zástupkyni jmenovala ke dni 1. 1. 2002.

Liberecký kraj předal PPP v lednu 2002 veškeré osobní spisy pracovníků s požadovanými doklady. Kontrolou dokumentů bylo zjištěno, že pracovníci mají příslušné odborné vzdělání.

Základním organizačním předpisem, který konkretizuje činnost poradny, je „Statut pedagogicko-psychologické poradny Jablonec nad Nisou.“ Na něj navazuje „Organizační řád PPP“ (bez organizačního schématu vzájemné zastupitelnosti), „Vnitřní řád PPP“ a další pokyny vydané ředitelkou poradny.

Dalším dokumentem je vnitřní platový předpis, v němž jsou stanovena kritéria pro poskytování osobních příplatků a odměn.

Evidence pracovní doby je vedena v sešitě a je v souladu s předpisy.

Kompetence pracovníků jsou uvedeny v pracovní náplni a v povinnostech zaměstnanců. U zástupkyně jsou formulovány v obecné rovině.

S pokyny ředitelky byli pracovníci prokazatelně seznámeni.

Vnitřní informační systém je založen na každodenním kontaktu vedení poradny s pracovníky. Na elokované pracoviště dochází ředitelka minimálně jednou týdně. Na poradách se po

vzájemných konzultacích upřesňuje plán práce. Potřebné informace jsou k dispozici na nástěnkách. Důvěrné informace a ochrana dat jsou zabezpečeny proti zneužití.

Mimo porad vedení, jichž se účastní ředitelka, zástupce a hospodářka, se konají pravidelné měsíční porady zaměstnanců.

Objednací doba klientů bývá zpravidla čtrnáctidenní. Rodiče obdrží zprávu o výsledku vyšetření do týdne. Snahou poradny je propojit spolupráci rodičů, výchovných poradců a třídních učitelů.

Na veřejnosti se pracovníci prezentují především přednáškovou činností, informačními letáčky, články v tisku.

Organizování činnosti PPP je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení poradny umožňuje účinně reagovat na podněty a nárazové situace z terénu. Ředitelka vyžaduje od pracovníků, zejména psychologů, úzký kontakt se školami.

Noví pracovníci se zapracovávají pod vedením uvádějících odborníků. Pod jejich vedením postupně přecházejí do běžného režimu samostatné práce. Hlavní supervizi provádí ředitelka.

Přestože ředitelka usiluje o vzájemnou zastupitelnost pracovníků, respektuje jejich zájem a získanou odbornost.

Odborní pracovníci poradny absolvovali kurzy a školení týkající se problematiky prevence sociálněpatologických jevů.

Činnost pracovníků je hodnocena průběžně, výsledky práce ovlivňují výši nenárokových složek platu.

Vedení PPP se snaží vytvářet dobré podmínky pro odborný růst pracovníků, umožňuje jim sebevzdělávání a sleduje uplatňování získaných poznatků v praxi.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je v obecné rovině zahrnuta v organizačním řádu. Plán kontrol vypracován nebyl. Kontrola odborné práce spočívá ve sledování osobních plánů pracovníků, žádostí o psychologická vyšetření, v podrobné analýze spisové dokumentace klientů. Hlavní důraz je kladen na kvalitu výstupních zpráv. Pracovníci jsou s výsledky kontroly operativně seznamováni. V případě nedostatků ředitelka stanoví opatření a důsledně sleduje jejich plnění. Zápisy o prováděných kontrolách nevede.

Kontrolní činnost je na průměrné úrovni.

Hodnocení podmínek činnosti

Podmínky pro činnost poradny jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Vzhledem k tomu, že organizace nebyla samostatnou účetní jednotkou, byla veškerá mzdová agenda, účetnictví a originály všech dokladů vedeny v prvním pololetí 2001 OÚ Jablonec nad Nisou a ve druhém pololetí Libereckým krajem. Přesto byly v organizaci založeny kopie měsíčních rozborů mezd a sledováno jejich rovnoměrné čerpání a hospodárné využití. Rovněž byly založeny kopie faktur a sledováno čerpání finančních prostředků určených na ostatní neinvestiční výdaje.

Organizace měla přehled o vydaných finančních prostředcích. Vynakládala je hospodárně a efektivně.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Organizaci byly přiděleny finanční prostředky na další vzdělávání pracovníků a na prevenci sociálněpatologických jevů. Vzhledem k tomu, že je obdržela až ve čtvrtém čtvrtletí, nemohly být již hospodárně využity a proto byly vráceny.

Nebylo zjištěno neefektivní využívání účelových prostředků.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Ve sledovaných oblastech nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina č. j. SH-1535/01 a zřizovací listina č. j. SH-51/2002-02-08
- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 30 1545/2001-21 s účinností od 28. 8. 2001
- Statut PPP ze dne 1. 1. 2002
- Jmenování ředitelky organizace do funkce z 1. srpna 1997 č. j. 526/97 ŠÚ
- Potvrzení o platnosti jmenování do funkce ředitelky PPP - příspěvkové organizace Libereckého kraje
- Kopie faktur v roce 2001 a kopie rozborů mezd v roce 2001
- Rozpočet na rok 2001
- Zápisníky BOZP
- Sešity pracovní docházky
- Pokyn ředitelky k pravidelné pracovní době ze dne 23. 12. 2001
- Osobní spisy zaměstnanců

- Namátkově vybrané spisy klientů
- Koncepce dalšího vývoje PPP Jablonec ze dne 27. 12. 2001
- Výroční zpráva o činnosti PPP za školní rok 2000/2001
- Plán práce ve školním roce 2001/2002
- Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 16 138/98-24, k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení
- Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 14 514/2000-51, k prevenci sociálněpatologických jevů a dětí a mládeže
- Organizační řád
- Zápisy z porad zaměstnanců
- Podkladová inspekční dokumentace, informační letáčky o činnosti PPP

ZÁVĚR

Kvalifikovaní odborníci poskytují kvalitní služby výchovného poradenství. Spektrum nabídky je bohaté. Je zřejmá orientace na klienta a snaha poradenský servis nadále zkvalitňovat a přibližovat požadavkům veřejnosti. Příkladná je tradiční kooperativní spolupráce se školami stvrzující společné cíle.

Činnost pedagogicko-psychologické poradny je velmi dobrá.

Prostorové podmínky včetně vybavení testovým materiálem jsou na průměrné úrovni. Nákup nových počítačů a inovace testů se odvíjejí od finančního rozpočtu zařízení.

Personální obsazení umožňuje realizovat koncepční záměry poradny.

Organizování činností vychází z podmínek poradny a potřeb terénu.

Drobné formální nedostatky ve vedení dokumentů (organizační řád, povinnosti pracovníků, vnitřní řád) byly s ředitelkou projednány.

Zaměstnancům je poskytován prostor pro tvůrčí činnost.

Kontrolní systém není propracován, je doložitelný pouze částečně.

Podmínky pro činnost poradny jsou velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis <small>Razítko</small>
Vedoucí týmu	Mgr. Miloslava Paclíková	Paclíková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Iva Chybová PaedDr. Milan Pfeifer	

V Liberci dne 27. února 2002

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. 3. 2002

Razítko

Ředitelka pedagogicko-psychologické poradny nebo jiná osoba oprávněná jednat za pedagogicko-psychologickou poradnu

PhDr. Jiřina Rokosová

Dr. Jiřina Rokosová v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti pedagogicko-psychologické poradny dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka pedagogicko-psychologické poradny podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-03-27	084 119/02-1165
Zřizovatel	2002-03-27	084 118/02-1165
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky pedagogicko-psychologické poradny

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány